7/2963

T. C.
ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞI
Araştırma Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı
Koordinasyon ve Mevzuat Dairesi Başkanlığı

SAYI : B.18.0.APK.0.03-02/090.01-1114-3453 25/08/**2004**

KONU : Sayın Atilla KART'ın
Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)

İLGİ : Başbakanlığın 09/07/2004 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-370-24/3324 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde alınan Konya Milletvekili Sayın Atilla KART'ın Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına Sayın Bakanımız koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını tensip ettiği 7/2963 esas sayılı yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, cevabi yazımız ilişikte gönderilmektedir.

Arz ederim.

Osman PEPE
Bakan

EKLER:
EK-1: Cevabi yazı (3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği:
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başk.
(Kan.ve Kar. Dai. Başk.)

Bilgi:
Başbakanlık

T. C. Çevre ve Orman Bakanlığı APK Kurulu Başkanlığı Atatürk Bulvarı No: 153 Bakanlıklar/ANKARA
Tel: 417 77 22 Fax: 417 91 60 e-mail: apkkb-idsb@cevreorman.gov.tr

7/2963

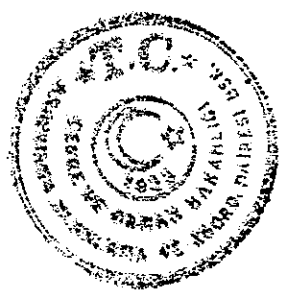
KONYA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATİLLA KART'IN SAYIN BAŞBAKANIMIZA TEVCİH ETTİĞİ SAYIN BAŞBAKANIMIZIN DA KENDİLERİ ADINA SAYIN BAKANIMIZIN KOORDİNATÖRLÜĞÜNDE CEVAPLANDIRILMASINI TENSİP ETTİĞİ 7/2963 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİ HAKKINDA ÇEVRE VE ORMAN BAKANLIĞININ CEVABI

1- Tuz Gölü Entegre Çevre Projesi ile ilgili fizibilite çalışmaları 2001 yılında tamamlanmış ve bu çalışmalar sonucunda Aksaray, Kulu, Cihanbeyli ve Şereflikoçhisar'da birer atıksu arıtma tesisi, Aksaray, Şereflikoçhisar ve Cihanbeyli'de birer katı atık düzenli depolama tesisi ile Eskil, Atınekin ve Kulu'da birer çöp transfer istasyonu yapılması gerektiği tespit edilmiştir.

Söz konusu tesislere ait uygulama projeleri ve inşaat ihalesine esas ihale dokümanlarının hazırlanması ile ÇED Raporunun hazırlanması işleri Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığınca 2001 yılı sonunda ihale edilmiş ve adı geçen işler 2002 yılının Temmuz ayında tamamlanmıştır. O dönemde İspanyol kredisinin geri ödemelerinin ilgili Belediyelerce yapılması gerekliliği DPT tarafından önerilmiştir. Bu durum, ilgili belediyelerce kabul görmediği için İspanyol kredisini kullanmak mümkün olamamıştır. Ülkemizin genel ekonomik durumu ve bütçe imkanları çerçevesinde diğer önceliklerimiz de dikkate alınarak söz konusu çalışmalara kaynak aktarılması için çalışmalarımız sürdürülmektedir.

2- Tütün, Tütün Mamülleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri A.Ş.nin (TEKEL) Tuz Sanayi Müessesesine ait Kaldırım ve Kayacık Tuzlaları (Şereflikoçhisar) ve Yavşan Tuzlası (Cihanbeyli) yörede tuzdan elde edilen faydanın arttırılması amacıyla Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığınca 2004 yılı özelleştirme programına alınmıştır. Söz konusu alan, 02/11/2000 tarihinde tespit ve ilan edilen Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi sınırları içinde yer aldığından, bölgenin 383 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin amacı doğrultusunda korunması için her türlü icraatta bulunmak, araştırma ve incelemeleri yapmak veya yaptırmak Özel Çevre Koruma Kurumunun yetkisi dahilindedir. Söz konusu alan özelleştirildikten sonra da, Özel Çevre Koruma Kurumu elemanlarınca yerinde tespit inceleme ve denetim çalışmaları devam edecektir. Tuz çıkarma faaliyeti belli zaman aralıklarında denetlenerek, tuz üretim süreci ve çevresel etkileri değerlendirilecek koruma amacıyla gerekli tedbirlerin alınması sağlanacaktır. Çevre kirlenmesine ve bozulmaya hassas olan Tuz Gölü'nü ekolojik açıdan zedeleyici hiçbir faaliyete izin verilmeyecektir.

3- Tuz Gölü Bölgesinde gerek Hava, gerekse Kara Kuvvetleri tarafından Askeri tatbikatlar/eğitimler yapılmaktadır. Ancak gölün herhangi bir şekilde Kara ve Hava Kuvvetleri Komutanlıkları unsurları tarafından atış sahası olarak kullanılması söz konusu değildir. Kaldı ki, bölgede yapılan eğitimler bilgisayar ortamında ve hava ihbar kontrol unsurları (awacs uçakları) ve hava sahası kontrol radarları gözetiminde eş zamanlı olarak izlenmektedir.



Askeri eğitim ve tatbikatlarda atışlar, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin kendi arazileri üzerine gerekli emniyet tedbirleri alınmak suretiyle icra edilmektedir. Bu kapsamda; Bölgede Hava Kuvvetleri Komutanlığı unsurlarının atışlı eğitimleri sadece 3 üncü Ana Jet Üs Komutanlığına ait atış sahasında icra edilmekte, doymamış uranyum içeren mühimmatlar kullanılmamakta ve eğitim/tatbikatlara katılan yabancı ülkelerin kullanmasına da müsaade edilmemektedir.

Kara Kuvvetleri Komutanlığı unsurları ise, Şereflikoçhisar^tatbikat merkezinde atışlı eğitim icra etmemektedir. Ancak Tuz Gölüne çok uzak bir bölgede yapılan atışlarda da gerçek mühimmatın tesirini göstermeyen ve paralanmayan alçı başlıklı eğitim mühimmatı kullanılmaktadır. Her türlü atış ve tatbikattan önce gerekli emniyet tedbirleri alındığından gelişigüzel herhangi bir bölgeye atış yapılması söz konusu değildir.

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin icra ettiği atışlı tatbikat/eğitimlerde kuvvet komutanlıkları arasında yapılan koordineye ilave olarak, atış yapılacak bölgenin özelliğine ve atış tipine bağlı olarak ilgili kamu /kurum ve kuruluşları (Hava sahasının notamlanması için Devlet Hava Meydanları, deniz sahasının notamlanması için Seyir ve Hidrografi Bşk.lığı) ile de gerekli koordine yapılmakta, atış bölgesine yakın meskun mahallerdeki halk yeterli süre önce uyarılmaktadır.

Bölgede yapılmakta olan hava tatbikatları (Anadolu Kartalı Eğitimleri) Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından planlanmakta ve icra edilmekte, her yıl üç veya dört kez planlanan tatbikat/eğitimlere katılacak NATO ve dost ülkelerin Hava Kuvvetleri de her eğitim döneminde uluslar arası ortam dikkate alınarak ve Dışişleri Bakanlığı ile koordine edilerek belirlenmekte ve bilahare davet edilmektedir.

Yurtdışında alınan eğitimlerin çok pahalı olması nedeniyle, Anadolu Kartalı tatbikat/eğitim faaliyeti 2001 yılında, Türkiye'nin inisiyatifinde başlatılmış (Milli Güvenlik Kurulu'nun 468 sayılı kararı, 05 Nisan 2001 tarihinde Bakanlar Kurulunda görüşülmüş ve "Anadolu Kartalı Türk Silahlı Kuvvetleri Müşterek Eğitim Merkezi" adı ile "karar" haline getirilmiştir.) ve sürdürülmektedir. Tatbikata davet edilecek ülkeler ve tatbikatın icrasında karar verme yetkisi ve sorumluluğu tamamen Türkiye'ye aittir. Bu eğitim NATO çalışmaları kapsamında bulunmamaktadır.

3 üncü Ana Jet ÜS Komutanlığı/Konya'da yapılmakta olan söz konusu eğitim/tatbikata (Anadolu Kartalı Eğitimi) 2001 yılından bugüne kadar NATO ülkelerinden; ABD ve Almanya, dost ülkelerden ise Birleşik Arap Emirlikleri, Ürdün ve İsrail katılmış, bunun yanı sıra diğer NATO ve dost ülkelerden (Kanada, İngiltere, İspanya, Fransa, Pakistan) temsilcileri de tatbikata gözlemci statüsünde iştirak etmişlerdir.

Anılan ülkeler Anadolu Kartalı eğitimlerine, ikili iş birliği anlaşmaları ile mutabakat muhtıraları hükümleri çerçevesinde iştirak etmişlerdir.

28 Eylül-08 Ekim 2004 tarihlerinde icra edilecek Anadolu Kartalı Eğitimine Amerika Birleşik devletlerinin yanı sıra, Almanya, Hollanda, İtalya ve Pakistan'ın katılımı planlanmıştır.

Açıklanan nedenlerle; Türkiye'nin ihtiyaca binaen kendi arzusu ile 2001 yılında tesis ettiği, planlama ve icrasını kontrol ettiği Anadolu Kartalı Tatbikat/Eğitiminin Büyük Ortadoğu Projesi ile birlikte anılmasının uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, Tuz Gölü Doğal Gaz Yeraltı Depolama Projesi sahasının Anadolu'nun en az depremsellik özelliğine sahip en kararlı bölgelerinden birinde bulunduğu tespit edilmiştir. Konuyla ilgili ifadeler ÇED Raporu içerisinde de yer almaktadır.

Ayrıca, Proje sahası Anadolu'nun en az sismik, en kararlı bölgelerinden birisinde bulunmaktadır. Bununla birlikte, Türkiye'nin geçmiş sismik tarihi, ülkenin hemen hemen her yerinde büyüklüğü 6,5 olan beklenmeyen depremlerin oluştuğuna dair kanıtlar sunmaktadır.

Bu nedenle, böyle değişken bir olayın sonuçları açısından, sahada "uzun" dönemli sismik tehlikeyi göz önünde bulundurmak daha öngörülü bir yaklaşım olacaktır. Uzun dönemde (5000 yıllık sırada ortalama dönüş periyodu) değerlendirildiğinde PGA 0,3 civarında olacaktır. "Kısa" dönemde değerlendirildiğinde ise (yani yaklaşık 500 yıllık dönüş periyodu) PGA 0,17 g değerinde olacaktır.

Bu bağlamda, proje alanındaki tesislerin tasarımında en kötü durum senaryosu ile oluşması tahmin edilen deprem büyüklüğü dikkate alınmıştır. Böylelikle, deprem olması durumunda yüzey tesisleri ile ilgili her türlü önlem alınmıştır. Ek olarak proje, alanında yapılan çalışmalar, yer yüzeyinin yaklaşık 700 m altına inşa edilecek olan kavernaların herhangi bir deprem aktivitesinden etkilenmeyeceğine işaret etmektedir.

Bununla birlikte, kavernalarda yeryüzünden başlayıp, kaverna ağzına kadar uzanan hat boyunca farklı derinliklerde emniyet vanaları olacaktır. Bu vanalar sadece deprem esnasında değil, tüm olağanüstü durumlarda otomatik olarak kapanacaktır.

